

Shell achtervolgd door klimaatverandering

FOTO ROBIN UTRECHT

FOTO AP

Shell komt steeds meer onder vuur te liggen vanwege de klimaatverandering. De olie- en gasgigant heeft al rechtszaken aan de broek van Amerikaanse steden en Milieudefensie. Ook aandeelhouders roeren zich steeds nadrukkelijker.

DOOR PEET VOGELS

Een argeloze bezoeker van de Shell website zou bijna denken op de site van de milieubeweging terecht te zijn gekomen. Prominent bovenaan staat het rapport over de energietransitie van fossiel naar duurzaam. Verder staan er berichten hoe Shell helpt de visserij in Colombia te verduurzamen, de luchtvervuiling in China wordt aangepakt en een stuk over zonneauto's in Californië.

De aandeelhoudersvergadering bij Shell lijken tegenwoordig meer op een bijeenkomst van milieuvrijwilligers dan van een oliemaatschappij. Het gaat vaker over CO² en klimaatverandering dan over de olieprijs of de winst van de chemiedivisie.

Op het eerste gezicht lijkt er dus niets aan de hand met het milieugezicht van Shell. Het bedrijf heeft zich gecommitted aan de afspraken over CO²-reductie uit het Klimaatakkoord van Parijs. Shell wil zelfs verder gaan dan die afspraken, zegt het bedrijf zelf.

De mooie woorden van Shell betekenen niet dat de strijd is gestreden, vindt Mark van Baal van Follow This. Van Baal is de man die het aandeelhoudersverzet

aanvoert tegen de vervuilende activiteiten van Shell. Elk jaar brengt de club, die inmiddels 10.500 deelnemers heeft, een motie in stemming die Shell oproept zich te houden aan de afspraken van het Parijse Klimaatakkoord.

„Vorig jaar zei Shell dat de motie onredelijk was. Dit jaar ontraden ze de aandeelhouders voor te stemmen omdat de motie overbodig is. Ze doen al meer dan de motie vraagt, zeggen ze zelf”, aldus Van Baal. „Dan is er toch geen reden de motie te ontraden?”

Braaf

Een trits Nederlandse pensioenfondsen en vermogensbeheerders heeft aangegeven de motie te steunen. Toch is de kans niet groot dat ze wordt aangenomen. Traditioneel volgt de grote meerderheid van de aandeelhouders braaf de aanbevelingen van het bestuur.

Toch is Van Baal trots op zijn succes. „Shell heeft zelf toegegeven dat wij ze naar een duurzaam beleid hebben gedwongen. We hebben duurzaamheid op de agenda gekregen bij een van de grootste energiebedrijven ter wereld.”

Van Baal kreeg het milieubewustzijn niet met de paplepel ingegoten. „Ik verkocht koelsystemen voor containers. Op mijn dertigste wilde ik maatschappelijk relevant werk gaan doen en werd ik journalist. Ik schreef veel over energie en Shell.”

In die tijd kwam de klimaatfilm van Al Gore uit en die opende de ogen bij Van Baal. „Toen dacht ik: wat zou er gebeuren als een gigant als Shell, het meest innovatieve energiebedrijf in de wereld, zich achter het milieubeleid zou scharen? Dan gaat de hele sector mee.”

Hij kiest bewust voor de aanval van

FOTO HOLLANDSE HOOGTE

FOTO AP

FOTO EPA

binnenuit. Follow This voert geen rechtszaken, maar probeert via de aandeelhouders de koers van het bedrijf bij te sturen. „De aandeelhouders zijn de baas, zij kunnen het bedrijf van richting laten veranderen.”

De benadering is erg zakelijk. „We gebruiken financiële argumenten. Dat Shell een groot risico loopt dat de olie- en gasvoorraden waardeloos worden bijvoorbeeld. Daar zijn aandeelhouders gevoelig voor.”

Shell ligt niet alleen onder vuur van de aandeelhouders. In de VS hebben verschillende steden, waaronder New York, olie- en gasbedrijven voor de rechter gesleept. De energiebedrijven zijn verantwoordelijk voor de klimaatopwarming die tot overstromingen en orkanen leidt. De kosten om zich daar tegen te beschermen willen de steden op de energiebedrijven verhalen.

In Nederland is milieuorganisatie Milieudefensie een rechtszaak tegen Shell gestart. Volgens de milieuclub is 5 procent van alle CO² die de afgelopen 150 jaar in de atmosfeer zijn gekomen afkomstig uit de olie en gas die Shell heeft opgepompt en verkocht.

De CO² is de oorzaak van de klimaatverandering en Shell weet dat al tientallen jaren maar doet er niets aan, zegt Milieudefensie. Dat is een onrechtmatige daad volgens de milieuclub, die eist dat Shell in 2050 geen CO² meer in de atmosfeer brengt, oftewel alleen duurzame energie produceert.

Bij Shell balen ze stevig van al die rechtszaken en moties, al zegt topman Ben van Beurden het wat netter. „We zijn teleurgesteld dat het zover is gekomen”, liet hij in een radio-interview weten. Shell is een van de weinige energiebedrijven die zich openlijk achter het Klimaatakkoord scharen en juist dit bedrijf wordt aan alle kanten aangevallen. Van Beurden klaagde in het interview over de beschuldiging dat Shell te weinig investeert in zonne- en

windenergie. „Ik ken geen bedrijf ter wereld dat hier meer in investeert dan wij.”

Onrealistisch

Shell vindt dat de milieubeweging onrealistische eisen stelt. De komende decennia zal de vraag naar energie verdubbelen, verwacht het bedrijf. Het is een illusie te denken dat die vraag helemaal met duurzame energie gedekt kan worden, zegt Shell. Geen CO²-uitstoot in 20150, zoals Milieudefensie wil, is daarom onmogelijk. Op zijn vroegst in 2070 zal dat gehaald worden. Daar wil Shell op worden afgerekend.